I HERTEVIGS LANDSKAP

Ostasteidn ved Sandsfjordbrua i Suldal, Ryfylke

K A P Kontor for Arkitektur og Plan as

Tekst: K A P Kontor for Arkitektur og Plan as
Foto: Arkitekten samt Fredrik Fløgstad & Lars Grimsby – Statens vegvesen

Foto: Lars Grimsby / Statens vegvesen

Den skadeskutte steinen, som har gitt navn til turistvegstoppet, danner tyngdepunkt og gir stedet identitet.
Bruddflaten er avsluttet med en benk som gir den besøkende direkte kontakt med steinen og danner en monumental ryggstøtte. Foto: KAP

Sett fra vest. Foto: KAP

Ostasteidn rasteplass ble åpnet 21. juni 2018. Turistveistoppet ligger i Ryfylkes fjordlandskap – et landskap maleren Lars Hertervig hentet sine motiver fra.
Prosjektet har hentet inspirasjon fra den ladete stemningen i Hertervigs billedverden.

Lars Hertervig: Gamle furutrær. 1865. Olje på lerret. Stavanger kunstmuseum.
Den nye rasteplassen er inspirert av den ladete stemningen i Hertervigs billedverden

Hertervigs originalitet fra de tidlige, tunge og slående oljemaleriene til de senere, egenartede, lyse akvarellene, avspeiler en særegen forståelse av natur og sivilisasjon. I de tidlige bildene er det naturens forgjengelighet, fremstilt vakkert, forvridd og mørkt, og likevel i en form for harmoni. De senere bildene har svært lyse, nærmest gjennomsiktige motiver, kun svakt risset inn. Flere av dem omhandler mytologiske figurer satt inn i drømmeaktige landskap. De overskrider den tradisjonelle representasjonen der lysbruken løfter bildene fra det denne-sidige til en annen dimensjon.

Den skadeskutte steinen, som har gitt navn til turistveistoppet, danner tyngde-punkt og gir stedet identitet. Bruddflaten er avsluttet med en benk som gir den besøkende direkte kontakt med steinen og danner en monumental ryggstøtte. Plassering er i le for nordvesten, med

Med tiden skal bygningen gro til med mose. Foto: KAP

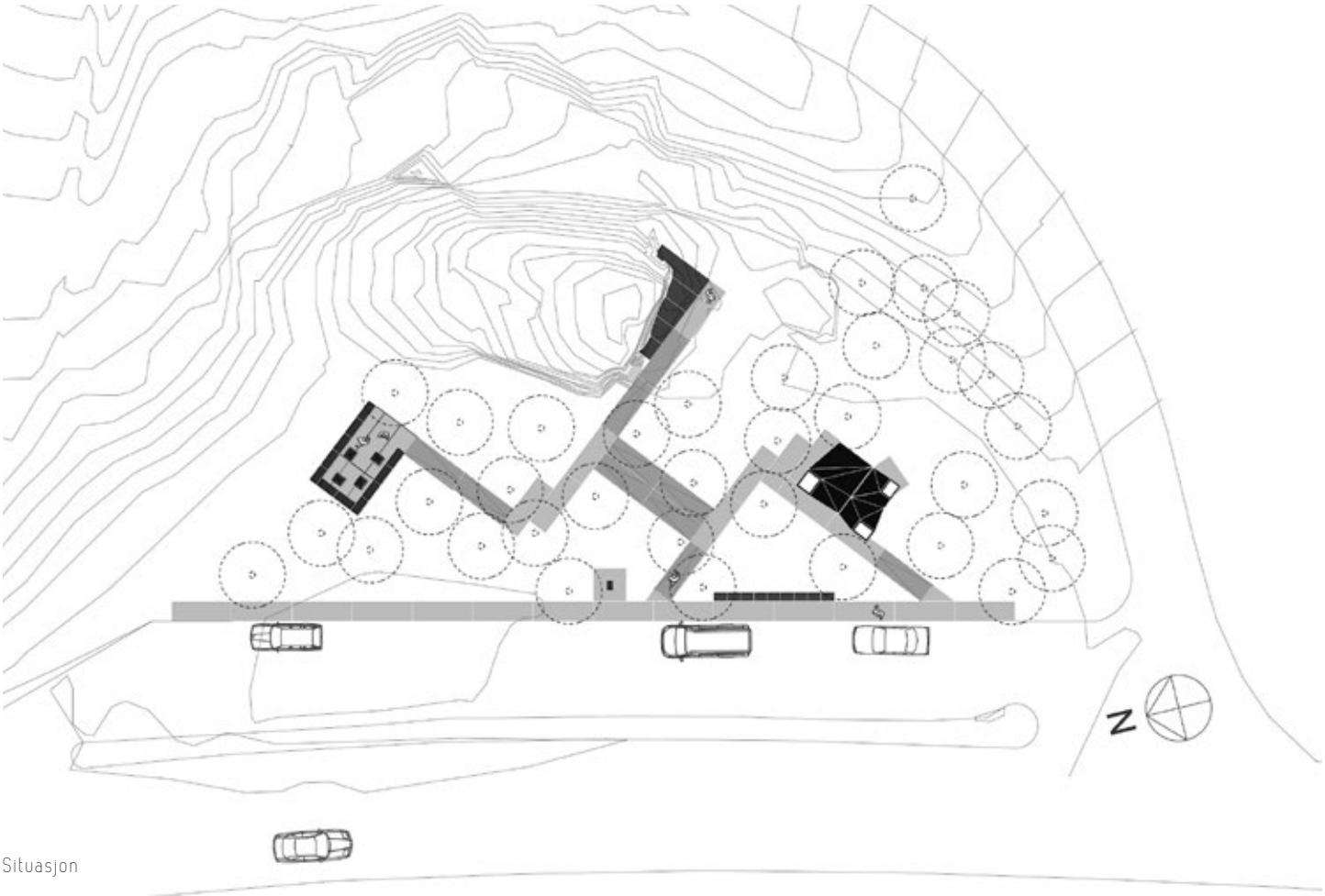

Situasjon

For at mosen skal trives er overflaten behandlet med en blanding av stedlig mose, yoghurt, øl og sirup. Foto: KAP

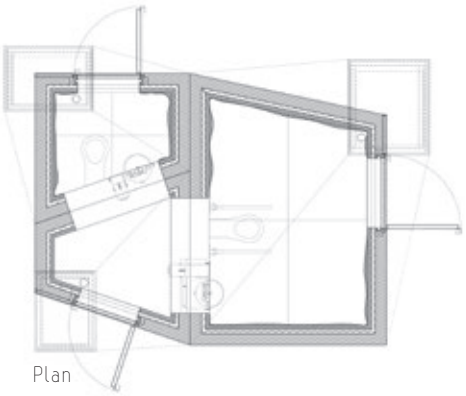

Plan

Toalettbyggets innvendige vegger er i tekstilforskalt, glassfiberarmert hvit betong. Overflaten er bølgende som en gardin og får et vakkert lys som sildrer ned fra takvinduet øverst i den konende formen. Foto: KAP

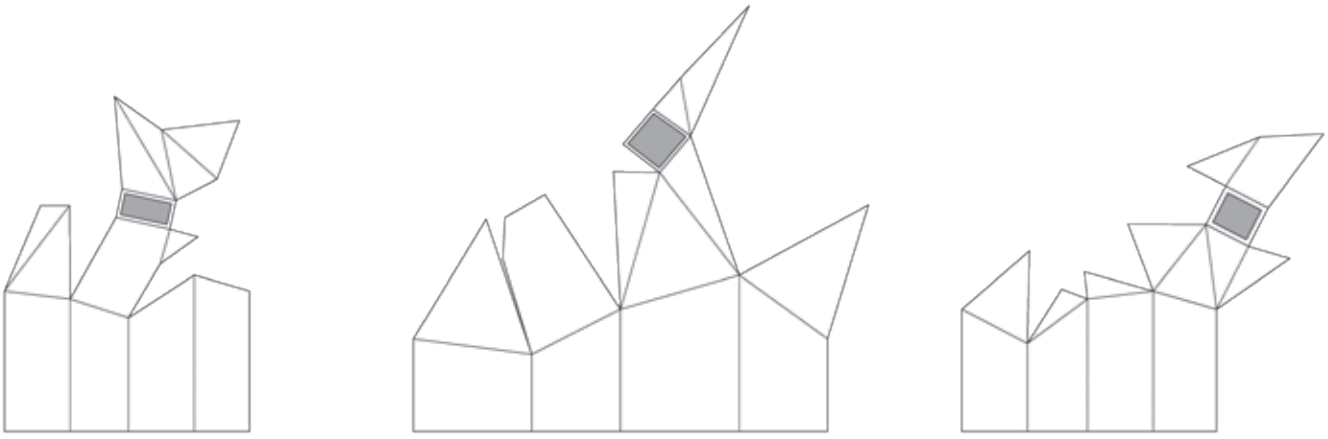

distansert utsyn til den nye Sandsfjord bro: grepet som gav grunnlag for veianlegget.

Terrenget rundt steinen er (re-)konstruert med jord, vegetasjon og trær for å løfte den reisende ut av bilens flate og inn i landskapet. Enkle gitterrister i glassfiber danner en lett ramme om rasteplassens aktiviteter: gangsti, sitteplasser, benk og bord. Ristene er et minimalt inngrep som tillater naturen å utfolde seg. Gress og annen vegetasjon vil vokse gjennom ristene, som regulerer veksten med ulik størrelse på åpningene. Landskapet er beplantet med romdannende furutrær og andre stedegne arter.

Gangstien leder videre rundt steinen, mellom furutrærne til en sittegruppe nedsenket i terrenget. Herfra er det en generøs utsikt innover det vakre fjordlandskapet nordover. I tillegg til glassfiberrister er det benyttet materiale gjenvunnet fra båter som en gang tøffet rundt i fjordene. Dette plastkompositttmaterialet danner ryggstøtte og bord i sittegruppe, benkefundamenter og andre elementer.

Toalettbygget

I toalettbygget er inspirasjonen tydeliggjort gjennom en kontrast mellom det utvendige og det innvendige. Mens det utvendige har en grov enkelhet, har det innvendige en delikat og taktil romlighet. Bygget har en avklart og lett forvridd form. Overflaten er i slett betong, som skal vegeteres med mose, en art som trives godt i denne nordiske tropiske regnskogen. På sikt vil flatene fullstendig gro til med mose.

Foto: Fredrik Fløgstad / Statens vegvesen

KAP Kontor for Arkitektur og Plan

etablert 2001, ligger i Stavanger og teller pr. i dag fem sivilarkitekter, alle partnere.
Gjennom vårt oppgavetilfang har vi utviklet bred erfaring og god gjennomføringsevne. Vi tar samfunnsansvar gjennom oppgavens tolkning og utfoldelse – og gjennom deltakelse i det offentlige ordskiftet.
Oppdragene spenner fra storskala byutviklingsstudier til delikate interiøroppgaver. To byggeskikkpriser i 2015 illustrerer dette: Sola kommunes for Clarion Air Hotel og Stavanger kommunes for ny førsteetasje for Sølvberget bibliotek.

www.kap.no

Adresse:	Ostasteidn ved Sandsfjordbrua, 4235 Hebnes, Suldal, Ryfylke
Byggherre:	Statens vegvesen/Nasjonale turistveger
Arkitekt:	K A P Kontor for Arkitektur og Plan as
Landskap:	Imke Wojanowski
RIB:	ProCon Stavanger / MultiConsult
Entreprenør:	BG Suldal toalettbygg i betong: Tunge Ting
Leverandører:	betongelementer (servicebygg): Tunge Ting
Ferdigstilt:	2018
Areal:	6 m^2
Materialer:	Betongelementer. Innvendig glatt, hvit overflate i glassfiberarmert betong med tekstilforskaling. Utvendig bærende betong, etter hvert vegetert med mose.

Innvendig er veggene i hvit, tekstilforskalt, glassfiberarmert betong. Formen er mykt bølgende, som en gardin, med mange små krumninger øverst og større, slake nederst. Rommene har en konende form oppover, som munner ut i et takvindu. Gjennom dette sildrer dagslyset nedover veggenes bølgende overflate med et spill av lys og skygge på krumningene. Slik løftes den romlige opplevelsen. For også å knytte rommene til bakkeplanet og landskapet rundt er dørene utført i glassfibermateriale som forsiktig slipper sidelyset inn.

Tekstilforskaling er en relativt ukjent og lite benyttet teknikk. Utformingen har derfor vært preget av forskningsarbeid, med prøving og feiling. Det har vært en krevende produksjon der firmaet Tunge Ting fra Voss har vist både kreativitet og utholdenhet. Sammen med de andre leverandørene har de gjennomført et anlegg med høy kvalitet.